

TI zahajuje monitoring transparentnosti kampaní do Evropského parlamentu

5.4.2024 - | Transparency International ČR

Získat data o parametrech předvolebních kampaní (např. útratách za politickou reklamu, celkové struktuře příjmů či vedení kampaně v online prostoru), vytrždit je, vyhodnotit, ověřit a zpracovat do přehledné a srozumitelné podoby, je nutný demokratický servis.

Chceme, aby informace o vedení kampaní a jejich transparentnosti mohli široká veřejnost a voliči zohlednit při rozhodování o tom, komu se ve volbách do Evropského parlamentu věnují svůj hlas.

„Transparentnost rozhodovacích procesů je jedním z klíčových prvků vyspělých demokratických systémů a předvolební kampaně nejsou výjimkou. Zároveň ale nelze tvrdit, že dodržování zákonů je dostatečně transparentní, proto v požadavcích našeho monitoringu jdeme dále právě za požadavky zákonné úpravy,” vysvětluje Marek Chromý, vedoucí analytik TI.

„Monitoring pak může voliči pomoci i při rozhodování, kterému subjektu dá svůj hlas. Pokud se strana či hnutí v kampani bude zaklínat například nutnou transparentností procesů v EU, zatímco sama vede svoji kampaň netransparentně, jde pak o jasný vzkaz voliči,” dodává.

Koho budeme monitorovat

Do hodnocení TI jsou zařazeny všechny platné kandidující subjekty, které v průzkumu od agentury Ipsos z 19. března 2024 pro web euronews.cz přesáhly hranici 5 %. Hranice odpovídá podmínce se dostat do Evropského parlamentu, která je pro Českou republiku právě pětiprocentní.

V rámci projektu transparentnivolby.cz budou zahrnuty tyto subjekty (oficiální názvy podle ÚDHPSH):

- ANO 2011
- Česká pirátská strana
- Koalice SPOLU pro volby do EP (ODS, KDU-ČSL, TOP 09)
- SPD a Trikolora (Svoboda a přímá demokracie (SPD) a Trikolora)
- STAČILO! (Komunistická strana Čech a Moravy, Spojení demokraté – Sdružení nezávislých, Česká strana národně sociální)
- Starostové a osobnosti pro Evropu (STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ a Starostové pro Liberecký kraj)

Výše uvedené subjekty v následujících dnech TI osloví s naším dobrovolným dotazníkem vycházejícím ze 7 kritérií a žádosti o jeho vyplnění.

Jak volby v EU fungují?

Volby do Evropského parlamentu proběhnou napříč členskou sedmadvacítkou na začátku června. V České republice v termínu 7. a 8. června. Země EU mají možnost je organizovat mezi 6. a 9. červnem, různé země jsou zvyklé volit v různých dnech/termínech. U nás případnou volbu klasicky na pátek a sobotu.

Do Evropského parlamentu volby probíhají jednou za pět let. Naposledy se konaly v květnu 2019, i ty česká kancelář Transparency International monitorovala.

V současné chvíli má parlament celkem 705 poslanců, číslo se ale bude navyšovat. Počet zástupců každé země odpovídá počtu obyvatel a jeho poměru vůči EU. V nadcházejícím období bude tak nově zasedat v Bruselu 720 poslanců.

Každá členská země musí mít nejméně 6 a nejvíce 96 poslanců, Česká republika si volí 21 zástupců. Nejvíce jich má Německo (96), Francie (81) a Itálie (76), nejméně pak Kypr, Lucembursko a Malta (všechny shodně 6).

Kolik přesně bude kandidátů, kteří se utkají o 21 českých křesel, zveřejní Český statistický úřad nejpozději 23. dubna 2024.

12 let monitoringu Transparentní volby

Monitoringu předvolebních kampaní se v TI věnujeme v rámci projektu transparentnivolby.cz pravidelně už od roku 2012, kdy jsme hodnotili transparentnost první přímé volby prezidenta. Od té doby jsme aktivně sledovali všechny volby za více než dekádu.

Základní myšlenkou je snaha poskytnout široké veřejnosti otevřené hodnocení transparentnosti kampaní před samotnými volbami.

Za dvanáct let jsme tak nasbírali jedinečné zkušenosti a vytvořili unikátní metodiku pro posuzování transparentnosti kampaní. Zachycujeme trendy v oblasti politického marketingu s přesahem do digitálu i proměnu politických strategií.

Hodnocení se tak stalo jedním z našich pravidelných příspěvků ke zlepšování politické kultury v České republice a apelem na politické představitele, aby zvyšovali svou politickou integritu místo snahy obcházet pravidla a pohybovat se mnohdy za hranou zákona.

Projekty a kauzy: Transparentní volby

<https://www.transparency.cz/ti-zahajuje-monitoring-transparentnosti-kampani-do-evropskeho-parlametu>